

บทคัดย่อ

ดอยเชียงดาว เป็นเทือกเขาหินปูนที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย มีความสูง 2225 เมตร (MSL) มีความหลากหลายทางสัตว์ป่า และพรรณพืชจำนวนมาก ประกอบกับมีการท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติของนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสัตว์ป่าโดยเฉพาะสัตว์ป่าที่หายากใกล้จะสูญพันธุ์

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จึงมีความจำเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์สถานภาพของสัตว์ป่า เป็นแนวทางที่จะใช้ในการจัดการพื้นที่ดอยเชียงดาว

การศึกษานี้เป็นการสำรวจสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ตามบริเวณเส้นทางที่มีการท่องเที่ยว โดยวิธีเดินสำรวจหาตัวสัตว์ รอยเท้า และมูลสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม การแจกแบบสอบถามจากชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ที่ดูแลรับผิดชอบในพื้นที่ ผลการสำรวจพบร่องรอยสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 10 ชนิด จากการสอบถามข้อมูลชาวบ้านและเจ้าหน้าที่ 12 ชนิด และจากข้อมูลของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาวพบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในบริเวณพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 40 ชนิด ในบริเวณจุดพักแรม พบร่องรอยสัตว์ที่ขี้เขี้ยวอาหารของนักท่องเที่ยว สัตว์ดังกล่าวได้แก่ เลียงผา (*Capricornis sumatraensis* : BOVIDAE) เม่น (*Atherurus Macrourus* : HYSTRICIDAE) ซึ่งผลกระทบดังกล่าวควรมีการวางแผนในเรื่องของจุดพักแรม และบริเวณพื้นที่ที่จะให้นักท่องเที่ยวเข้าไป เป็นต้น

คณะสำรวจสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้สำรวจครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการที่จะนำไปใช้ในการวางแผน การบริหารจัดการในพื้นที่ดอยเชียงดาว เป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า ซึ่งจะเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมควบคู่กับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญต่อไป